

Αριθμός 370

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2012, Ν. 122(Ι)/2003, Ν. 239(Ι)/2004,
Ν. 143(Ι)/2005, Ν. 173(Ι)/2006, Ν. 92(Ι)/2008, Ν. 211(Ι)/2012

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 02/2014

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 2, 24, 25, 26(1), 31, 32, 34, και 108 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012 και ο Κανονισμός 11(2) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Κανονισμών (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κ.Δ.Π. 472/2004, εκδίδει την παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών.

Η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

Τις πρόνοιες των ακόλουθων άρθρων των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003-2012,

- Το άρθρο 24(1)(α), (β), (δ) και (κβ), όπου στόχος και καθήκον και εξουσία της ΡΑΕΚ είναι να προάγει και διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρισμού, να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών, να διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι αδειών που λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι, και να διασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών.
- Το άρθρο 25(1) (ιζ) και (ιστ), όπου η ΡΑΕΚ έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και καθήκον να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας.
- Το άρθρο 25(1) (κ) και (λγ), όπου αφενός προνοείται ότι η ΡΑΕΚ παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και διασφαλίζει την συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας και αφετέρου ότι εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού.
- Το άρθρο 31, όπου προνοείται ότι όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών.
- Το άρθρο 32, όπου τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια θα διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν θα είναι σύμφωνα με την μεθοδολογία που καθορίζει η ΡΑΕΚ, η οποία διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δύνανται να ανακτήσουν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από την διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους σε αποδοτική βάση.
- Το άρθρο 34, όπου απαγορεύεται από οποιοδήποτε πρόσωπο η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροπαραγωγού σταθμού, της προμήθειας ηλεκτρισμού σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες, των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, εκτός αν στο πρόσωπο έχει προηγουμένως χορηγηθεί άδεια.
- Την επιφύλαξη του εδαφίου (1) του άρθρου 108, όπου προνοείται ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους και ότι ο έλεγχος αυτός αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή διακρίσεων και διασταυρωμένων επιδοτήσεων.
- Το άρθρο 108(3), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού στο εσωτερικό τους λογιστικό σύστημα τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, ως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεισδοτήσης και νόθευσης του ανταγωνισμού.
- Το άρθρο 108(5), (6) και (7), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις κατά την ετοιμασία των λογαριασμών τους περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα στην οποία χορηγήθηκε άδεια σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους. Στις σημειώσεις καθορίζουν τους κανόνες για την κατανομή του ενεργητικού, παθητικού, των δαπανών και εσόδων τους, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών. Τυχόν τροποποιήσεις των κανόνων εγκρίνονται από την ΡΑΕΚ και αναφέρονται στις σημειώσεις και αιτιολογούνται δεόντως.
- Το άρθρο 108(8), όπου προνοείται ότι αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που γίνεται και το μέγεθος της, που κατά την γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή με θυγατρικές επιχειρήσεις ή με συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας,
- Το άρθρο 108(9), όπου προνοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή και να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς οποιουδήποτε κατόχου άδειας.

- Τους απορρέοντες από το Νόμο Κανονισμούς, Κανονισμό 11(2) των Κ.Δ.Π. 472/2004, όπου προνοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται να ετοιμάσει προσχέδιο ρυθμιστικών κατευθυντήριων λογιστικών γραμμών το οποίο είναι σχεδιασμένο για να λαμβάνει τις ετήσιες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική απόδοση και οικονομική κατάσταση μίας εξεταζόμενης επιχείρησης ηλεκτρισμού οι οποίες είναι σχετικές στην ΡΑΕΚ αναφορικά με την αξιολόγηση και έγκριση διατιμήσεων και με την εποπτεία της οικονομικής απόδοσης και οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης ηλεκτρισμού υπό αξιολόγηση,
- Τον Κανονισμό 11 (3) των Κ.Δ.Π. 472/2004, όπου περιγράφονται τα θέματα που δύνανται να διέπουν τις ρυθμιστικές κατευθυντήριες λογιστικές γραμμές,

και επιπρόσθετα λαμβάνοντας υπόψη:

- το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών, το οποίο δημοσιεύτηκε στις 4 Απριλίου 2014, ημερομηνία κατά την οποία κλήθηκαν οι κάτοχοι Αδειών, αιτητές Αδειών και άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης του Προσχεδίου, και την Απόφαση της ΡΑΕΚ να δώσει παράταση για την υποβολή των σχολίων για 3 εβδομάδες,
- τα σχόλια που υποβλήθηκαν από ένα ενδιαφερόμενο πρόσωπο (την ΑΗΚ) κατά τη δημόσια διαβούλευση του πιο πάνω Προσχεδίου, μέσω σχετικής επιστολής ημερομηνίας 23 Μαΐου 2014, τα οποία η ΡΑΕΚ έλαβε σοβαρά υπόψη,
- τις δύο συναντήσεις που έγιναν στα γραφεία της ΡΑΕΚ στις 4 και 10 Ιουλίου 2014 μεταξύ ΡΑΕΚ και ενδιαφερόμενων προσώπων (ΑΗΚ), στην παρουσία των Εξωτερικών Συμβούλων της ΡΑΕΚ, KPMG Limited, για να συζητηθούν οι ενστάσεις του επί του πιο πάνω Προσχεδίου που υποβλήθηκαν μέσω της πιο πάνω επιστολής της ΑΗΚ,
- τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης,
- τις διατάξεις της 3^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72/EK αρ. 31,
- τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της πιο πάνω Οδηγίας με τίτλο: «*Το Καθεστώς Διαχωρισμού*» (the Unbundling Regime), που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- τους Κανονισμούς που απορρέουν από τους «Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2012», με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,

Αποφασίζει την έκδοση Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες, ΡΛΟ όπως αυτές επισυνάπτονται στο Παράρτημα 1, για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών, ΧΛ (Separated Regulatory Accounts, SRAs).

Με τη δημοσίευση της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης, καταργείται κάθε άλλη Απόφαση της ΡΑΕΚ που αντίκειται στις διατάξεις της, ή κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα ζητήματα που ρυθμίζονται με την παρούσα.

Η Ρυθμιστική Απόφαση εφαρμόζεται από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Λευκωσία, 21 Ιουλίου 2014

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (PAEK)
Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών
Ιούλιος 2014

Περιεχόμενα

1 Εισαγωγή

- 1.1 Ευρωπαϊκές Οδηγίες & Κυπριακή Νομοθεσία
- 2 Ορισμός & Όρια Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας
- 3 Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές & Αρχές Κοστολόγησης
- 3.1 Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης
- 3.2 Γενικές Αρχές Καταμερισμού Κόστους
- 3.3 Μέθοδος Κοστολόγησης
- 3.4 Απασχολούμενο Κεφάλαιο & Κεφάλαιο Κίνησης
- 3.5 Αρχές Καταμερισμού Λειτουργικού Κόστους
- 3.6 Αρχές Καταμερισμού Εισοδημάτων
- 3.7 Μεταβιβαστικές Πληρωμές
- 4 Προετοιμασία και υποβολή ΧΛ
- 4.1 Υποχρέωση υποβολής ΧΛ
- 4.2 Χρονοδιάγραμμα υποβολής ΧΛ
- 4.3 Ανεξάρτητος Εξωτερικός Έλεγχος
- 4.3.1 Εξακρίβωση Ρυθμιστικών Πληροφοριών
- 4.4 Δημοσίευση ΧΛ, Διαφάνεια & Εμπιστευτικότητα
- 4.5 Γλώσσα Ετοιμασία και Νόμισμα
- 5 Ακρόαση, Διαβούλευση και Κυρώσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

1 Εισαγωγή

1.1 Ευρωπαϊκές Οδηγίες & Κυπριακή Νομοθεσία

Σύμφωνα με:

- Α. τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72/ΕΚ της 13^{ης} Ιουλίου 2009
- Β. τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της πιο πάνω Οδηγίας με τίτλο: «Το Καθεστώς Διαχωρισμού» (the Unbundling Regime), που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Γ. τους «Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2012»
- Δ. τους Κανονισμούς που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,
- Ε. τους Κανονισμούς που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,

οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Ηλεκτρικής Ενέργειας οφείλουν να:

- 1. Τηρούν Χωριστούς Λογαριασμούς (ΧΛ) για καθεμία από τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.
- 2. Τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.
- 3. Διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του Ενεργητικού και Παθητικού και των Δαπανών και Εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Επίσης σύμφωνα με το «Β» πιο πάνω:
- 4. Για το λογιστικό διαχωρισμό, η ακριβής εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι θεμελιώδους σημασίας. Τα στοιχεία κόστους θα πρέπει κατανέμονται με διαφανή και ακριβή τρόπο στις σχετικές δραστηριότητες.
- 5. Δεδομένου ότι το άρθρο 31 (Παρ. 4) της 3^{ης} Οδηγίας υπογραμμίζει ότι ο έλεγχος που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο 31 (Παρ. 2), θα πρέπει να εξετάζει το ζήτημα της πιθανής διάκρισης και διασταυρούμενων επιδοτήσεων, είναι σαφές ότι ο έλεγχος θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες έχουν κατανομηθεί.

Για σκοπούς των Ρυθμιστικών Λογιστικών Οδηγιών (ΡΛΟ), «Υπόχρεος Οργανισμός» σημαίνει κάθε ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όπως καθορίζεται στους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους 2003-2012, άρθρο 2. Σύμφωνα με τον Νόμο, ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη. «Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. «Οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά, διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΠΑΕΚ έχει συντάξει και δημοσιεύσει τις παρούσες ΡΛΟ με σκοπό την παροχή κατευθυντήριων γραμμών στους Υπόχρεους Οργανισμούς προς την κατεύθυνση της ετοιμασίας των χωριστών τους λογαριασμών, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

Πιο συγκεκριμένα οι ΡΛΟ:

- Καθορίζουν σε λεπτομέρεια τη διαδικασία για την ετοιμασία, τον έλεγχο και την υποβολή των χωριστών λογαριασμών από τους Υπόχρεους Οργανισμούς.
- Παρουσιάζουν αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στους εν λόγω χωριστούς λογαριασμούς.

2 Ορισμός & Όρια Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας

Οι δραστηριότητες Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τα καθορισμένα από τη Νομοθεσία όριά τους, είναι οι ακόλουθες:

- Παραγωγή – Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής
- Μεταφορά (Δίκτυο) – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρισμού μέσω ενός συστήματος μεταφοράς δηλαδή, ενός συστήματος που αποτελείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, από γραμμές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις υψηλής τάσης.
- Διανομή (Δίκτυο) – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη διανομή ηλεκτρισμού μέσω συστήματος μέσης και χαμηλής τάσης.
- Προμήθεια – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό σημαίνει την πώληση ηλεκτρισμού μέσω ηλεκτρικών γραμμών σε καταναλωτές, για κατανάλωση.

Οι ορισμοί και τα όρια των πιο πάνω δραστηριοτήτων θα πρέπει να συνάδουν πλήρως με τους εγκεκριμένους και ισχύοντες «Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής» που έχουν εκδοθεί από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ).

Σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική και Κυπριακή Νομοθεσία οι Υπόχρεοι Οργανισμοί θα πρέπει να τηρούν ΧΛ για κάθε μία από τις πιο πάνω δραστηριότητες, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένοι να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις (βλέπε Κεφάλαιο 1 πιο πάνω).

Για σκοπούς ΧΛ θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός στις ακόλουθες δραστηριότητες/ υποδραστηριότητες:

1. Παραγωγής
2. Μεταφοράς
 - α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ)
 - β. Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)*
3. Διανομής
 - α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ)
 - β. Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
4. Προμήθειας
5. Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες

Σημείωση (*): Από το 2004 έχει συσταθεί λειτουργικά και νομικά διαχωρισμένη οντότητα ΔΣΜΚ.

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί σύμφωνα με τις δραστηριότητες στις οποίες δραστηριοποιούνται και για τις οποίες κατέχουν σχετική άδεια θα πρέπει να ετοιμάσουν και υποβάλουν τους σχετικούς ΧΛ στη ΠΑΕΚ.

3 Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές & Αρχές Κοστολόγησης

3.1 Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης

Οι ακόλουθες Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης θα πρέπει να ακολουθούνται κατά την ετοιμασία των ΧΛ:

1. Αρχή Πρόκλησης/ Αιτιότητας του Κόστους (cost causality principle):

Το κόστος προσδιορίζεται με βάση τις αιτίες δημιουργίας του. Ειδικότερα, η αρχή της πρόκλησης του κόστους επιβάλλει όπως τα έσοδα, τα κόστη, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, αποδίδονται στις διάφορες ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ενέργειες οι οποίες αποτελούν την αιτία των εσόδων που εισπράττονται, ή του κόστους που προκαλείται, ή των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, ή των στοιχείων του παθητικού που δημιουργούνται.

Σε κάθε μία δραστηριότητα αποδίδονται μόνο τα κόστη που είναι σχετικά με την παροχή της συγκεκριμένης αυτής δραστηριότητας.

Ο καταλογισμός κόστους σύμφωνα με τη παρούσα αρχή πρέπει να γίνεται είτε άμεσα (άμεσος καταλογισμός), είτε έμμεσα (με τη χρήση κλειδών επιμερισμού).

2. Αρχή της Αξιοπιστίας (reliability principle):

Ο Υπόχρεος Οργανισμός οφείλει να διασφαλίζει την αξιοπιστία των στοιχείων κόστους, τα οποία χρησιμοποιεί σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας. Ως αξιόπιστα θεωρούνται τα στοιχεία κόστους εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- αποτυπώνουν πιστά τα στοιχεία που αναπαριστούν,
- δεν παρουσιάζουν εσκεμμένες ή / και συστηματικές παραποιήσεις,
- δεν περιέχουν κάποιο «ουσιώδες» σφάλμα,
- είναι πλήρη,
- η προετοιμασία τους γίνεται με αντικειμενικό (δίκαιο) τρόπο, ενώ παράλληλα κατά την άσκηση κρίσεων και τη διενέργεια των αναγκαίων υποθέσεων (assumptions), τηρείται κατ' ελάχιστον ο βαθμός επιμέλειας που απαιτείται από τις συναλλαγές.

3. Αρχή της Αντικειμενικότητας (objectivity principle):

Η κατανομή του κόστους στις διάφορες δραστηριότητες είναι αντικειμενική και δεν αποσκοπεί στο να ωφελήσει οποιονδήποτε Υπόχρεο Οργανισμό ή οποιαδήποτε δραστηριότητα, αγορά ή προϊόν.

4. Αρχή της Συνέπειας/ Συγκρισιμότητας (consistency/ comparability principle):

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να είναι συνεπείς ως προς τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν για τον προσδιορισμό του σχετικού κόστους, την κατανομή του κόστους σε κέντρα κόστους καθώς και την κατανομή τους σε δραστηριότητες. Η εφαρμογή της ως άνω αρχής διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα των λογιστικών/ κοστολογικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς.

Σε περίπτωση ουσιαστών μεταβολών στις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές, τις μεθόδους κατανομής ή σε άλλες λογιστικές πολιτικές και οι οποίες έχουν σημαντική επίδραση στις πληροφορίες που αναφέρονται, οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να υποβάλουν τα τμήματα των ΧΛ του προηγούμενου έτους που επηρεάζονται από τις συγκεκριμένες μεταβολές.

5. Αρχή της Διαφάνειας (transparency principle):

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί παρουσιάζουν με τρόπο σαφή, αντικειμενικά κατανοητό και επαληθεύσιμο, κάθε στοιχείο, πληροφορία, περιγραφή ή κείμενο που συντάσσεται σχετικά με την κοστολόγηση και τις άλλες μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των ΧΛ και τον υπολογισμό κόστους, καθώς και τα υποστηρικτικά στοιχεία αυτών.

6. Γενικώς παραδεδεγμένες αρχές και πρακτικές:

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (International Financial Reporting Standards) και χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για σκοπούς κοστολόγησης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που επιβάλλονται από την ΠΑΕΚ αποκλίσεις.

3.2 Γενικές Αρχές Καταμερισμού Κόστους

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι το κοστολογικό τους σύστημα έχει την δυνατότητα καταμερισμού του κόστους, με σκοπό τον καθορισμό του κόστους ανά ρυθμιζόμενη και μη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα. Η μεθοδολογία καταμερισμού του κόστους βασίζεται στις πιο κάτω αρχές και διαδικασίες:

1. Αρχή Πρόκλησης/ Αιτιότητας (cost causality principle) – βλέπε πιο πάνω

2. Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα (Activity Based Costing – ABC)

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι ο καταμερισμός του κόστους βασίζεται στην μεθοδολογία «Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα», κατά την οποία δημιουργούνται αιτιολογημένες σχέσεις μεταξύ του κόστους και των δραστηριοτήτων, έτσι ώστε κάθε δραστηριότητα που καταναλώνει ενδογενείς ή εξωγενείς πόρους του Υπόχρεου Οργανισμού να της καταμερίζεται και το ανάλογο κόστος. Οι κλειδες επιμερισμού που απορρέουν από την εν λόγω μεθοδολογία οφείλουν να είναι ανιχνεύσιμοι και να αποτυπώνουν μια καθαρή σχέση μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος αναφορικά με το κόστος των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

3. Διαδικασία καταμερισμού κόστους

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί έχουν ευθύνη και υποχρέωση και οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία καταμερισμού του κόστους λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες βάσει των οποίων γίνεται η αποτύπωση του κόστους οφείλουν να περιέχουν μεγάλο βαθμό λεπτομέρειας, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα καταμερισμού του σχετικού κόστους με τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο.
- Ο καταμερισμός του κόστους οφείλει να βασίζεται τόσο στην αρχή της αναλογικότητας όσο και στην αρχή της σημαντικότητας.
- Τα στοιχεία κόστους των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να εκπηγάζουν από μία ολοκληρωμένη και πλήρη βάση κόστους, η οποία περιέχει το συνολικό κόστος που υφίσταται ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός σε όλες ανεξαρτήτως τις δραστηριότητες, στις οποίες δραστηριοποιείται.
- Τα στοιχεία κόστους που περιέχονται στα κοστολογικά συστήματα των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να κατηγοριοποιούνται σε λειτουργικό και κεφαλαιουχικό κόστος.
- Στον καταμερισμό του κόστους στο κοστολογικό σύστημα θα πρέπει να ακολουθείται η μεθοδολογία του πλήρους καταμερισμένου κόστους (Fully Distributed Costing). Η μεθοδολογία αυτή προνοεί ότι όλα τα στοιχεία κόστους, συμπεριλαμβανομένου του έμμεσου κόστους, επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες, ως ακολούθως:
 - ο Άμεσο Κόστος: Το κόστος, το οποίο μπορεί να αποδοθεί άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταλογίζεται σε αυτό
 - ο Έμμεσο Κόστος: Το κόστος που δεν είναι άμεσο και δεν μπορεί να αποδοθεί αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταμερίζεται βάσει της πιο κατάλληλης κλειδας επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας. Η κλειδα επιμερισμού κόστους οφείλει να είναι εύλογη, διαφανής και αντικειμενική χωρίς να ευνοεί τον Υπόχρεο Οργανισμό έναντι των πιθανών ανταγωνιστών του και να μην στρεβλώνει τα αποτελέσματα του κοστολογικού συστήματος.
 - ο Διαδοχικός καταμερισμός κόστους: Το κόστος δύναται να καταμεριστεί σε δραστηριότητες όπου υπάρχει δυνατότητα άμεσου καταμερισμού. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άμεση σχέση με δραστηριότητες τότε ο καταμερισμός γίνεται σε δεξαμενές κόστους (cost pools).
- Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να καταγράφουν με τρόπο αναλυτικό, να παρουσιάζουν με διαφάνεια και να δημοσιεύουν τις μεθοδολογίες καταμερισμού του κόστους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΠΑΕΚ. Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί δύνανται να χρησιμοποιούν μεθοδολογίες καταμέτρησης και δειγματοληψίας, για κάθε δραστηριότητα του προσωπικού ή για κάθε μηχανολογική πληροφορία και διαδικασία, η οποία κατανέμεται σε δραστηριότητες, με απώτερο σκοπό την θεμελίωση αρχών καταμερισμού του κόστους που να συνάδουν με την αρχή της αιτιότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας καθώς επίσης στην προώθηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, στην ελαχιστοποίηση του κόστους, στην εφαρμογή της αρχής της αμοιβαιότητας, στην πρακτικότητα και αποφυγή δημιουργίας τυχόν ωφελημάτων ή/ και πλεονεκτημάτων για τον Υπόχρεο Οργανισμό.
- Οι προαναφερθείσες μεθοδολογίες καταμερισμού του κόστους ισχύουν τόσο για το λειτουργικό κόστος όσο και για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων).